КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

Масса а мехкашкара пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союзан Коммунистически партин Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхехьарча Советан Министрийн Советан орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДУЬЙЦ

№ 16 (4497). I ШИНАРДИ, 6 февраль, 1968 шу. 1 Мах 2 кап.

ПХЕ ШЕРА ПЛАН — ХАНАЛ ХЬАЛХА!

В. И. Ленина 100 шу дизара накъадолхаш

КЪАХЬЕГАМХОЙ СИЙЛЕН ДЕКХАРАШ

Байначa бетта 31 дийнахьа Грозне республикан партийно-боахама актива собрани хилар. Цига йийцар юбилейни 1967 шера баьчa балха итогаш, белгалдаьхар промышленность, транспорт, гІишлошьяр, юрта боахам пятилетка кхоалагІча шера дегІадара наькъаш.

Лакхача темпаца дегІаера Нохч-ГІалгІайчен промышленность юбилейни шера, ханал хьалха кхоачашдир тІайийца социалистически декхараш валови продукци а дукхаеІа йола кертера йалелеш в арахецара паччахьалкхен плани. Планал совгІа елар республика промышленносто йаьхенна 19,6 миллион сома мехха продукци. Пхоза кхоачашдир планал совгІа мехкдаьтта даккхара хьакъехьара социалистически декхараш. Мехкдаьтта чакхдаккхара даьккъера декхараш — цкъан ахаззен. Дикка лакхъеннай къахьегама овсарле. Дукхача предприятейн стройкаин коллективаша продукцега дІадолар деххаьа, дукха материальни рузкъаш кхо-даьа. Юрта боахама къахьегамхоша дикка дукхагІа чуделл ялат, планах 125 эзар тонн дохка лезача 169 эзар тонн декхар из паччахьалкхенга, планал совгІа декхар дулх, шура, фуьш, тха.

Цу деррига а дег гІеадоаках, хьинар-айлу, Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхоша партийни организаце хьалхлеца 1968 шера керда доккхий толамаш доахаргхдарах бола тешам совбоаках.

Пхе шера план кхоачашьяра хоадам беш дола шу да хІана керара дар. цудухьа укх шерара декхараш толамца кхочашдие деза массанахьа а, толамца кхоачашъе еза пятилетка еррига залпеш а. ХІара денна лакхача темпашцен ритмичкии бе беза болх предприятей, колхозий, совхозий коллективаша. Цу гІулакха мел эшар долаш да вай. Шортта я вай мехкдаьттахой, химикий, гІишлошьерий, механизаторий, кхьича бола хой кадраш. Халкъа боахама деррига доакъошка я маьшша дикагІйола техника. Вай ханаре техника говзача наьха бе хилча из боккха низ ба. ХІара дениа гу из бакъхилар хьагойташ дола масалаш. Кердача шера хьалхарчі деношка дена пятилетка а цун кхоалагІча шера план а ханал хьалха кхоачашъяр беррига шозза иза тІабахийта оарпагІбаьнаб вай республика промышленноста, транспорта, гІишлошьеча, юрта боахама къахьегамхой. Дукха а республике укх шера январь бетта доккха производственни толамаш даьха предприятей, колхозий, совхозий коллективаш. Продукци арахецара а пуйна реализаци яра а план ханал хьалха кхоачашъяьй байнача бетта В. И. Ленин ваь бІаь шу дузача денна сийлеша накъадахара йола социалистически яхь вай республике дІайолаьча КПСС XXIII съезда цІерагІча крекинг-завода технологаша.

Тахан «Серлало» тІа кепатох актива собране тІайийца лоархІаме социалистически декхараш. В. И. Ленин ваь 100 шу дизара сийна 1968 шера план а пятилетка а ханал хьалха кхоачашъе лаьрхІад Нохч-ГІалгІайчен промышленноста, транспорта, гІишлошьечарча, юртбоахама къахьегамхоша. Пятилетка кхоалагІча шера дургла республике промышленносте планал совгІа 10 миллион сома мехха продукци, 1967 шерарчул 7,8 процент лакхъергья къахьегама овсарле, продукцега дІадолар планах лаьрхІачул совгІа лохлара чотах паччахьалкхена кхолерга 3,5 миллион сом. Лакхара социалистически декхараш тІайийна мехкдаьтта доакхараша, мехкдаьтта чакхдоакхараша, химикаша, энергетикаша, машинашьераша, транспортникаша, гІишлошьераша, кхачан, йитача, моттигерча промышленноста болхлоша, кхыгар. Юрта боахама къахьегамхоша лаьрхІад 1968 шера хьатта леладара культура лакхъе, хІара гектара тІара юкъера лаьрхІача 21 центнерал кІезигагІа доацаш ялат чуда, деррига чудаха ялат 500 эзар тоннага дІакхоачаде, паччахьалкхенга 150 эзар тоннал кІезигагІа доацаш ялат дохка. Планал совгІа 1000 тонн дулх, 2000 тонн шура, 2 миллион фуь, 150 тонн тха дохкарга хьайбаш лелаераша паччахьалкхенга.

ІалаьматЕ бехктокхаме да Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхоша тІайийца социалистически декхараш. Уж кхоачашдар хІара коллектива а республика берригача къахьегамхой а хьинарах тийша да.

Эггара хьалха де дезар да керла общественни строй кхьллара В. И. Ленина чІоагІа лоархІаме лаьрхІа къахьегама овсарле махулла лакхъяр. Партийни профсоюзни организацей, боахамий кулгалхой декхар да къахьегама овсарле лакхъяра тІехьара болаш шерра боаржабар, деигара денга шерагІа йоаржае еза цу гІулакха социалистически яхь.

Арахеца продукци алсамъяккхара а цун дикал лакдъяра а йола доархІаме резерв я керда техника юкъейоалаяр, керда производственни мощносташ караерзаяр, къахьегам Іалшеи лардa тІа вІаштІехьбаккхар.

ДІадахача шера 19 предприяти яр республике планированеи экономически стимулированеи кердача системах болх беш. Боахама реформа бокъенна хьагойтар ше пайдане хилар, цудухьа укх шера дукхагІа йола предприятеш йоалургья цу системах болх бе. Цунца дувзаденна чІоагІа лоархІаме да предприятеш кердача системах болх бе кийчъяр, дІахо дегІайоалае а чІоагІъе а еза боахама расчет, шерагІа йоаржае еза материальни кхоамбара тІехьара яхь.

Республика городашка а юрташка а дукха гІишлош я хьалъеш латташ. Хувцалуш латт горадийн юртийн сибат. Из гІишлошьерий къахьегамах хьахулар да. Цхьабакъда, дукха кхоачамбоацаш да гІишлошьерий балхаца. ХьалхагІа хьакъехь яха езача гІишлошта тІабахийтац беррига низ, бокъонца вІаштІехьбаккхац къахьегам, кхьдола гІалагташ ду. Шоаш тІайийца социалистически декхараш толамца кхоачашдера производственни а индустриальни а база дегІайоалае еза гІишлошьераша. ДІахо йоадача хана тоаш тІехьабусаргбоаца гІулакх вІаштІехьдакха а 1968 шера план кхоачашъе а еза цар.

Вай республика цхьайола предприятеш, колхозаш, совхозаш хІанз а тІехьаьисаш я. Январь бетта план кхоачам ца еш заводаш, фабрикаш я, бІаьстан кийчо яра а хьайбай продукташ паччахьалкхенга йохкара а планаш кхоачашъяц юкъ-юкъерча колхозашеи совхозашеи. 1968 шера цхьаккха предприяти, колхоз, совхоз хила йиш яц тІехьаьисаш. Паччахьалкхен план закон да. Цудела, из кхоачашде декхарийла да деррига боахамаш. ХІара предприяте, стройка, колхоза, совхоза кулгалкхочо кхетаде деза паччахьалкхен план кхоачашъяра ше бехктокхаме хилар а цу дена ше жоп дала дезаш хилар а.

Юбилейни шера социалистически яхь вІаштІехьъяккхара опытах пайда а ецаш лакхъе еза партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацеша болхлойии колхозхойи творчески инициатива, айле деза цар производственни хьинар, къахьегамхой беррига низ пятилеткен цун кхоалагІча шера плани ханал хьалха кхоачашъяра, В. И. Ленин ваь 100 шу дузача денна сийлен-ца накъадахара тІабержабе беза.

ХАНАЛ ХЬАЛХА БУВЛ

Январь бетта план 101,5 процент кхоачашьяьй Грознински производственно-швейни объединене коллектива. Планал совгІа 3200 сома мехка продукци арахийцай цар. Бетта план 105—108 процент кхоачашьяьй Н. Васильчинова кулгалдеча № 1 йолча цехой М. Сапроневи Т. Мельхитиеви кертa латтача №№ 2, 4 йолча цехашой. Хьинаре къахьегаш а М. Демченкос кулгалду объединене № 1 йола фикиал а.

И. ЦЫГАНКОВ.

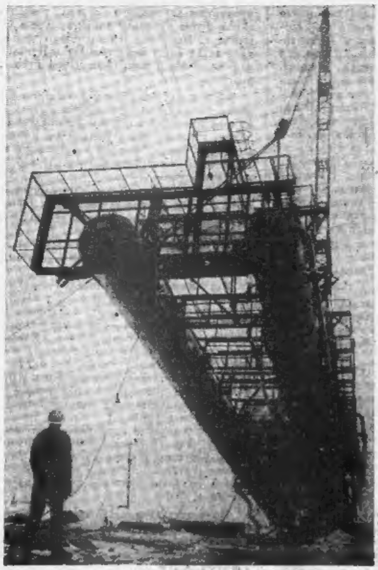

Советски Союзе эггара хьалха

Н. А. Анисимова цІи лелаеча Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоакхача заводе хьалъеш латт газофракционирующи установка. Химически промышленноста лаьрхІа бедая я но арахецаргъяр. Цига монтажни балхаш деш я № 7 йолча Ленина орден лелаеча Грозненски монтажни управлене коллектив. Советски Союзе монтажни балхаш деча практике эггара хьалха лаьтта вІашагІа а елла дІаоттаяь бокъонца кийчъяь йола технологически шин колонна.

Лакхерча сурта тІа: колонна хьалъайеш латт. Лохехьарча сурта тІа: № 6 йолча участка мастер В. Гершкорон, газорезчица Т. Кузнецова монтажникий бригадир М. Казарьянц.

Н. Кобиашвиле сурт.

ЛЕХАЧОА КОРАДОАГІА

1967 шера дикка боккха пайда баьнаб ПНУ «Малгобекнефть» кхоалагІча промысла рационализатораша еннача предложенех. Цар еннаяр 29 рационализаторски предложени. Царех балха юкъейоалаьй 18, хІаьта иннь хаьта йоалаергйолаш я. Промысла рационализаторски балхах хиина пайда 3,9 эзар сом ба.

Къаьстта дукха пайда хилар промысла заведующи волча А. Х. Албогачиева, мехкдаьтта доаккхарой мастер волча С. В. Тебоева еннача рационализаторски предложенех. Болх ца беш яр промысла № 221/8 йола скважина. Цар шинне скважина болх бербола наькъаш лехар, цох промыслана хиина пайда 26667 сом ба.

Г. АБУЕВ.

Сийрда йоаг «къаьна» маяк

«Къаьна» маяк я «Назрановский» совхоза Аьлти-Юртарча отделене коммунист Костоев Хаматхан [illegible] латтача ферма коллектив. 8—9 шу [illegible] цІи районе а цун доа[illegible] арахьа а дІахайийна. ВІалла [illegible] цун сердал.

Хьалха санна доккха хьинар[illegible] [illegible] лох [illegible] йоалайташ къахьег [illegible] укх шера а дикача тола[illegible] чакхдаьккхад дІадаха шу а. ТІехкхоачашйир паччахьалкхенга шура йохкара план, закхйир доахана продуктивность.

Нагахьа санна дІадаха шу долалуча хана укхаа юкъера хьархІача ерригача ферме доахангара дийнахьа 2053 килограмм шура йоаккхаш хиннахе, шу чакхдоалаш цар дийнахь 2600 килограмм лора (Іа юкъе дена халагІа йола ха иа йиі из). ДІахо а шоай толамаш совдаха уйла я укхазарча дехаш зеладерий. Цар дош деннад лоацдача хана хІара Іаттагара дийнахь йоакхка шура 6 килограммага дІакхачийта аьна. ХІанз алх килограммага дІакхоачаш латт из (дукха ха йоацаш кхь мара яцар).

Соахкарчул дукха лакхагІа да укхазарча доаркаша тІайийца декхараш а. Хьанхан массана санна Социалистически Къахьегама Турпала Барахоева Лейлас белар. Цо дош делар укх шера хІара Іаттагара 3500 килограмм шура ихкха аьна. Чегнева Лидас — 2500. Иштта да Торшхоева Зухьрата, Мархиева Зайнапа, Мальсагова Лейлас тІайийца декхараш а.

Иштта вІаштІехьдоал цу коллектива шиі сий лакха лоатаде а районе хьалхара моттиг дІа ца хеца а?

Баст-хаста хул со цу ферме, вуй укхазара гІулакхаш.

Аз дагалаьцарчарна юкъе белгаданкка довал да цхьа хІамахакха къахьегама дисциплина.

Шоана нагахьа холургбаш цаІ хьалхен шоллагІьяр тІехьен дориаш балха хьабоагІаш, йиллача лоана шоа[illegible] чакх ца доа[illegible] бараш. [illegible] чІоагІа лоархІаме хеташ ле[illegible] дийнахьара [illegible]порядок.

[illegible]сала, нагахьа санна тахан 5 с[illegible] даьлчен [illegible]на 6 сахьат [illegible]чен ета беттаи моттиг укхаза [illegible]съелча [illegible] халахетар хул. Иштта шиі хана моладу хий, доакъаш деха. Доалар Іам шоашта деча Іуналга, дикагІа дегІах лат даар, дикагІа хул чам.

ДІахо, пхьаболча фермай кулгалхоша, специалисташа шоашта бехк ца хилийтара шоашка вІалла доаца доакъар дІа а ядий рацион оттаю. Из хоаш ма дий каьхата тІа юс, цох доаханна шура кІатохаш. Уж гІулакхаш леладу ферме ха дикка баьхкарала, шоай балхах дог па лазараша. Хаматхан нарех вац. Цо шиі низ дІакхоачар ду доаханна эшар лохаш, шоаг бетта лакхехьарча инстанцей хаІарах, царцагІа воал, лох.

Укхаза уиттаю рацион хьекхана уиттаац. ХІанз укхаза дийнахьа буси хІара Іатта хьачу дулл 70 килограмм совгІа тайп-тайпара доакъар: 8 кг. гІадамаш, 30 кг. жим, 10 кг. силос, 20 кг. барда, 1,5 кг. эттІаяь хьажкІаш, тоъала жмых, тух, мел. Царна юкъе цаІ доацаш хилча цуига хьежжа шура эшаю доахана: из укхаза хоаш да хІара доаркаша.

Даьхенна — 9000 центнер шура! Иштта да ферма коллектива шийна хьалхашка оттадаь социалистически декхар. Из тоаш кхоачашдергдолга хьахьекхар цар хІанз байнача январь бетта а. Паччахьалкхенга ехкай 900 центнер гаргга шура цу бетта тІайийнача декхарех йохка езар 750 центнер йолча.

М. ЦОРОЕВ, «Назрановский» совхоза профкома председатель.

Дипломаш — газетий редакцештев полиграфисташтеи

РСФСР Министрий Советера кепатйовзоена Йоза Комитет, СССР Журналистий Союза правлени, культура балхлой профсоюза ЦК-а хьежий городской районни газетий дикагІа кийчдарех полиграфически тоадарах кхайкхаьча Еррига-российски конкурса итогаша.

Конкурсе дакъа лоацаш хиннай вІашагІтехача газетий 67 редакци, 149 городской, 12 окружной, 1588 районни газетий коллективаш, иштта РСФСР 1800 совгІа районни городской типографей коллективаш а.

19 газетои типографеи хьалхара, шоллагІа, кхоалагІа премеш йийцай.

176 газета редакцеши уж газеташ арадоха типографеца белгалъяьхай хоастора дипломашца. Царех юкъе я МалгІабикера «Ленинское знамя» яха типографии газети, Сунженски районни типографеи «Знамя труда» яха газети.

ХЬОКХАМАШ ЛОХДАЛИЙТАЦ

Къаьстта дика хьокхамаш доах пятилетка кхоалагІча шера Грозненски консервни завода болхлоша. Валови продукци арахецара январь бетта план 124,2 процент кхоачашьяьй цар. Планах мар[illegible] хІачул совгІа арахийца продукци 163 эзар сома мехха я. Укх бетта а теммаш лахъялийтац завода болхлоша. Социалистически яхье хьалхара моттиг дІахецац А. Х. Инсирханова кулгалдеча консервни цеха коллективаи А. Капетьянц керта латтача цеха коллективаи.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

БІАЬСТАННА ДИКА КИЙЧЛЕ

Техника кийча я

Хьинар кхе ца деш къахьегарах ханал хьалха кхоачашдир шоай деш «Надтеречный» совхоза ремонтникаша. 25 январе ремонт а баьлар уж.

— Тха боахаме 45 трактор я, — йоах совхоза керттерча инженера Н. Г. Зверкос. — Цул совгІа дукха тІехьатоесса инвентарь а я. Из ерригa техника кийча а тахан а кхашка балхаш де арахьа.

Дика къахьийгар ремонтникаша Умхаев Султана, Хакимов Рамзана, кхыбараша, хІаьта царна апреклие чІоагІа баркал аьлар грамоташ а елар. У. ПАШАЕВ.

Гаьна ел зоа даша а бІаьстан балхаш доладу а ха. Лаьтта бихача буртига оала дикагІа лазаргболча хана готаш арахха кийчаую ба Урус-Мартана районa «Горец» яхача совхоза механизаторош. Совхоза центральни усадьберча нарбІатача мастерской ремонте оттаьча кхийтта трактора юхе хьувз трактористаш. Узловой методах ю укхаза ремонт. Царна новкъостал ду слесараша, токараша, аьшкапхьараша. Машина эша шоай низана хьае йиш йола оатхал на говеш хьаю токарни станока тІа. Цул совгІа, топливни насоса оатхалаш, толкатела регулировочни блокаш, галаш йолча гІоприй подшипникаш, кхыйола оатхалаш юха метаоттае дукха дарегІа за кердда эшачул. Цо торо хулийт трактора ремонт арга дІадолар кІезиге. Хьаль оатхал дикка хьажа а тьеже мара дІаоттаац.

ТІЕХЬАГІА КОРТА ЛАЗАРГБАЦ

Совхозерча 107 гусеничи а колесни а тракторах ахаш мара ремонт е езаш яц. Царех дІадахача шера йиъолагІча квартале графиках тоае езача тъхаь иннь тракторах тъхаь йиъенна ремонт яьй. Юхейсараш кхай тІа арахьа мара ца езаш 23 февраль тІаккхачале тоаьзарзза тко, йоах мастерской заведующе Мусхаиов Мовлде.

Укх шера хьалхара алх трактор араьяннай мастерскойра. Дикка техже мара араалийтац трактор. Цхьабакъда теркам тІаозаш я хувхача хана дена саг юхе а ца водаш. Хом тІа а бина латта «МТЗ-50», «Т-28» яхача маркаx йола колесни шин трактор. Мусханова кхачех шин бутт совгІа за а уж ремонт е оттаяь.

— Хьагучох кхы а дукха латта езаргья цар, — йоах мастерской заведующе. — республиканский «Сельхозтехника» объединене цадона шиі оатхалаш ца хуле.

Трактораш ремонт ен хьинаре къахьег совхоза токаро коммуниста Мукаев Султана. ШІаккха кийсденнадац цо хьаль оатхал сакхат долаш юхаерзаль моттиг. Трактор вІашагІйоллача тракториста йоах цуках тийша ба, хІаьта Мукаевз оатхал йиллача хана хьаху. Хьинар болча говзача шиі норманаш 120—130 процент кхоачашъю даим.

Эггара лоархІамегІа йола уалаш ду тоае йоакха опыт йолча слесарга Шамаев Сулеймага. Цо тоаш тІехьаіккара мостаиж передачай короб[illegible].

— Сай кулг кхийтта оатхал галга а техха трактор кхай тІа сонаргйоалаш ду аз деррига айса дер, — йоах Шамаева.

Беррига низ тІабахийтаб механизаторхий Советски Эскара Ди тІакхоачаш бІаьсти кхашкарча балхаш-та эша юртбоахама инвентари тракторашa ремонт яь яхара.

А. ТУГАНОВ.

20 трактор я «Шалинский» яхача совхоза механизаторий цхьоалагІча кварталe тоае ерш. Январь бетта царех тоаь ялханаш 9 я. Март хьатІакхачалехьа цхьабосараяьта ремонт яь боаргІа механизатораш.

Уж тоача дика доакъа лоацаш ю топливной системашои гидросистемашои ремонт ен йола слесарь В. Колосов. Къахьегам дукхабезаш, шиі специальность дикa Іовзаьча механизатора 130—150 процент кхоачашъю норма.

СУРТА ТІА: В. Колосов болх беш лаьтта.

И. Пашаев сурт.

КОНТИНЕНТЕ ЮВЦАШ ЦА ХЕЗА КІОАРГАЛ

УРАЛЬСК. (ТАСС-а корр.). ХІаьазалла сага довзанза долча европаватски континента лаьттеча тІоанашкара тахан кородай пробаш аьхай Арал-Сор яхача бер чура «СГ-1» яхача тІехкІоаргача опытни скважина прохоачиккаша. Уж пробаш хьаль яхай цар температура 165 градус йоихал а йолаш йолча 6356 метр кІоаргача моттигера.

Ялх километрал кІоаргагІча моттиге цамцача, мела вІашагІлетача гІонарий тІоанаш хиннад. Из — мехкдаьттех гаьн гулъялара дика аьттонаш хулийта хьал дола моттиг я. Газометрически станце белгалдаьх шиі гаьна хьокхаман дукхагІа хилар. ДІахорча тохканаша иул кІеаигагІча теркаме а лоархІаме а доала хІамаш гучадала мегаш да.

Сеххане а керетажни балхаш йистедаьнначул тІехьагІа мастера Сафии Гайдрахмана бригада «СГ-1» яхача скважинана дІахо а буруэ детташ хиннай.

ХІанз Советски Союзе тІехкІоаргача ялхь скважиние ялх-ялх эзар метрал тІех йолча кІоаргалашка кхаьчаб. Прикаспи совгІа, цу тайпара йола скважинаш е Азербайджанеи Краснодарски краеи.

Арал-Сорера скважина йоакка пхи эзар метрага кхаччалцарча кІоаргала лаьрхІа йолча «Уралмаш 3-Д» яхача станокана. Иштта гІулакхана, укхаза практически баьъдаьа Лай-мезиа станокана алх эзар метрал тІехкІоаргал йола скважинаш яхьа биш йоага.

ПХЕ ШЕРА ПЛАН —

1968 ШЕРА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ПРОМЫШЛЕННОСТА,

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ

КПСС ХХIII-ча съезда решенеш кхочушъяран коммунизм хьалъеча керда толамаш дахаран дерригача хелкъо лоаттабеча къовсама юкъе хьинаре дакъа а лоацаш, Нохч - Гіалгіай АССР къахьегамхоша 1967 шера дІахо айъяй республика экономикен культурен, тІехкхоачашдаьд промышленни юртбоахамен производства дакъе юбилейни шера тІайийца дехкараш.

Еррига промышленни продукци арахецара паччахьалкхен план 24 декабре кхоачашъяьй, хІаьта 1966 шера боарамца ийсйича 11,5 процент дукхагІа яьккхай из.

Планал совгІа хьаьй 19,6 млн. сома махьа тайп-тайпара продукци изделеши, декхарах хьаe езаш хиннараш 9 млн. сома махьа мара йоацача метте. Шера промышленностера къахьегама овсарле 7,6 процент лакхъеннай, оттаьча планова заданел 2,7 процент тІехъяьннай из, декхарах 1,5 процент тІехъяккха лаьрхІа хиннача метте.

Продукци яккхарга дІабода мах планахчул дукхагІа лохбарах 7 млн. сом совгІа ахча кхоладъ, хІаьта из декхарарка лаьрхІа хиначул кхоза дукхагІа хул.

Юбилейни шера социалистически декхараш тІехкхоачашдаьд мехкдаьтта доахача, мехкдаьтта чакхдоахача, химически, машинашъеча, энергетически, яйгача, кхачан, моттигерча промышленноста, машинаьккъа Грозненски отделене предприятей, дукхача автотранспортни боахамий, бувзама предприятей коллективаша.

1967-гІа шу чакхдоалаш планированен экономически стимулированен кердача хьалаш тІа яьккхар шоашта лоагІача дакъа республика промышленни производствах 25 процент кхоачаш йола 29 предприяти. Цу предприятей коллективаша лакха технико - экономически хьоахамаш дакхах 1967 шера.

Юбилейна шера шоай декхараш тІехкхоачашдаьд юрте боахама къахьегамхоша а.

1967 шера даьккха еррига ялат 1966 шерарчул дукхагІа хилар 426 эзар тоннагара 458 эзар тоннага кхоачаш, хІаьта хІара гектара тІара боала хьуккъам 18,8 центнерагара 19,8 центнерага кхоачаш лакхбелар. Цо йиш хилийтар паччахьалкхенга ялат доккара план 135 процент кхоачашъе.

Ханал хьалха кхоачашъяьй хьайбай продукци кийчъяра план. Планал совгІа дехкал паччахьалкхенга дулх 1302 тонн. шура — 5166 тонн, фуаш — 3,7 миллион, тха — 475 тонн.

Социализм хьалъеча толамаш дахарах а Сийлахь - боккхача Октабра 50 шу дизарца дувзаденна а Нохч - ГІалгІай АССР-а КПСС ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС памятни байрахх еннай.

Даим лелае КПСС ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС памятни байракхаш еннай «Старогрознефта» НПУ, КПСС XXIII-ча съезда цІерагІча Грозненски крекинг-завода, Сунженски района XIX-ча партсъезда цІерагІча колхоза коллективашта.

Наурски района «Терский» совхозаш Сунженски района «Победа» яхача колхозаш еннай РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума, РСФСР Министрий Совета, ВЦСПС памятни байракхаш; министерствин мехкдаьттай химически промышленноста болхлой профсоюза ЦК-ан памятни байракхаш еннай «Малгобекнефта» НПУ-дех Грозненски химкомбинатан.

КПСС обкома, Нохч - ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума, Министрий Совета, облсовпрофа памятни байракхаш еннай республика промышленноста, транспорта, гІишлошъяра юрта боахама 13 предприятена.

Республика къахьегамхоша творчески болх барах, боахама кулгалдара керда методаш юкъекхахьарах, даха юкъе беш бола организаторски ихетамен болх партийни, советски, боахами, профсоюзни, комсомольски организацеша чІоагІбарах хьахиннар да юбилейни шера дакъа толамаш.

Нохч - ГІалгІайчен къахьегамхоша, берригача советски наха а санна, раьза хиина тІайийцар КПСС ЦК сентябрьски (1967 ш.) Пленумо хьоабалъяьа СССР Лакхехьарча Совета III-ча сессе тІаяйцан 1968 шера а пятилетка дІахорча шераштa а йола мехка плани бюджети.

1968 шера лацхача техникашца дегІаухаргъя Нохч-ГІалгІай АССР промышленности юрта боахами.

Промышленни производства берригга юкъара боарам оттаьча планах 10 процентал кІезигагІа боацаш лакхбала безаш ба. 1967 шерада ийсдича 2,2 миллион тонн дукхагІа доахаргдолаш а 15,8 млн. тоннага дІакхача дезаш а да доаккхаш дола мехкдаьтта.

Дукхха а дукхагІа хьаергья машиностроене, энергетически, яйгача, кхачан, моттигерча промышленноста продукци. ДукхагІа хургдолаш да мухьаш дІа-юха кхухьилгеи пассажираш дІа-юха кхувлилгеи.

1968 шера керттерча даьхе чакхдаргда промышленностен транспортен предприятеш доалдара кердача хьалаш тІа йоахкага.

Іалаьмате дукха балхаш да промышленни, юртбоахама, культурно - бытовой объекташ, чуІе цІеноаш, школаш, берий учрежденеш хьалъяра республика гІишлошъеча организацеша кхоачашде дезараш.

Пятилетка кхоалагІча шера планах хІара гектара тІара 16,8 центнер ялат чуда, дерригга чудахьа ялат 422 эзар тонн хулга Іалашде, паччахьалкхенга 125 эзар тонн ялат дохка дезаш ба юрта боахама къахьегамхой.

Паччахьалкхен планах дохка деза 25 эзар тонн дулх, 78 эзар тонн шура, 40 миллион фуъ, 2950 тонн тха.

Советски паччахьалкхен 50 шу дизара ийца ярца дувзаденна яйденна болхлой, колхозхой, специалистий, гІулакхерча наьха къахьегамен политически хьинар лаьгІлац пятилетка кхоалагІча шера а. Нохч - ГІалгІай чу, берригача мехка а санна, керда къахьегама поход йолаелар пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяри В. И. Ленин ваьча дийнахьа денз бІаь шу дизара даха доагІача тайпара вакъадахари духьа. Из яхь йоаржаяра хьакъехьа вай республике эггара хьалха берригача къахьегамхоша тІахьехан бир 1968 шера план ханал хьалха а хІаьта пятилетка 1970 шера 7-гІа ноябрь хьатІакхачалехьа а кхоачашъе дейхар тІайийцача КПСС XXIII-ча съезда цІерагІча Грозненски крекинг-завода коллективо. Из почин хьаллаьцар промышленноста, гІишлошъеча, транспорта, юрта боахама ерригача предприятейн организацейн коллективаша, хІаьта из бахьан долаш пхе шера план республика бІарча хьанийцача 1970 шера 7-гІа ноябрь хьатІакхачалехьа кхоачашъе лаьрхІад.

Предприятешка, колхозашка, совхозашка, организацешка коллективай собранеш а хиина, цига 1967-ча юбилейни шера итогаш яьй, керда рубежаш оттаьй пятилетка кхоалагІча шера яхье. Ниттa чакхъяьхай отраслеви профсоюзно-боахама активаш а.

Пятилетка кхоалагІча шера тІайийвача социалистически декхарашта шерра юкъелиьхад боахама реформа дІахо чакхъяхара, производства экономически эффективность лакхъяра, продукцен изделейн дикал тоаяра, Іилман ларда тІа віаштІехьбаьккха къахьегам юкъеккхувлара, производственни къахьегамен дисциплина чІоагІъяра кешаш. Хьада декхараш тІайийцад материальни, къахьегаме, ахчан ресурсай кхоибаран хьурмат даран.

Юрте боахама къахьегамхоша КПСС ЦК мартовски (1965 ш.) майски (1966 ш.) Пленумий решенешка хьежжа хьинаре къовсам боаржабьяб юртбоахама производство дІахо айяра.

ДикагІа долча боахамийн производстве хьалхалаттаряйн дика опыт віашагІа а тохаш, йоаржа а еш, долаш долча кхоачамехи торонехи шерра пайда а эцаш, республика промышленноста, транспорта, гІишлошъеча, юрта боахама болхлоша декхараш тІаьи 1968 шу тІехьаюса предприятеш, организацеш, колхозаш, совхозаш ца хилийта, производства боарамаш дІахо лакхдеттен дерригга техникоэкономически хьоахамаш тоаделгеш віаштІехьдаккха, цу дакъе:

ПРОМЫШЛЕННОСТЕ ГІОЛЛА

Производства боарамеи продукцена реализаци ярен план ханал хьалха кхоачашъяра чотах мехке шера планал совгІа 10 миллион сомал кІезигагІа йоацаш продукци ала.

1968 шера Іилманен техникаьнен карагІдаьннарaш, хьалхалатта технологи шерагІа юкъекхахьара, керттерча производственни фондех пайда дикагІа эцара, Іилман ларда тІа віаштІехьбаьккха къахьегам юкъекхахьара, моральни материальни стимулий лоархІам лакхбара, рационализаторски изобретательски болх тоабара чотах къахьегама овсарле 1967 шера хиннача боарамал 7,5 процент лакхъе а цу ларда тІа дукхагІа йоаккхача продукцех 75 процентал кІезигагІа йоацаш къахьегама овсарле лакхъяра чотах яккха а.

Материальни ахчани ресурсаш кхоара режим тешшаме чакх а йоахаш, хьаеча хІамай рентабельность даим лакх а еш, продукци яккхарга дІабода мах планахчул дукхагІа лохбира чотах 3,5 миллион сом паччахьалкхен ахча кходе.

Продукце дикаь тоаяра боккха лоархІам а беш, промышленни предприятей коллективаша декхараш тІаьц дунен тІа дикагІа йолча образеций боарамга кхачар духьа кхы а шерагІа яхь йоаржае, 1968 шера машиний, механизмий, аппаратий, халкъо леладеча товарий 100 совгІа керда тайпа арахеца доладе.

Мехкдаьтта доаккхача промышленноста болхлоша декхар тІайийцад 1968 шера планал совгІа 100 эзар тоннал кІезигагІа доацаш мехкдаьтта даккхен 31 млн. кубометр газ яккхен, буруъ сихагІа тохара чотах планал совгІа кхы тІа а 1500 метр буруъ тоха.

Мехкдаьтта чакхдоахачен мехкдаьтта химически промышленноста предприятей коллективаша лаьрхІад планал совгІа 3 млн. сома маьха мехкдаьтта продукташ яха, цу даьхе Іалаьмате дукха мехкдаьтта сийрда продукташ, даьтташ, синтетически этилови спирт, фенол, ацетон, полиэтилен, лакха октанови бензинаш 1967 шерарчул 10 процент дукхагІа хьаде, экспортни парафиний йиъ марка хьае.

Машиностроенен металлообработкан предприятей болхлоша, инженерно - технически болхлоша, гІулакхерча наха декхар тІайийцад керттерча производственни фондий цхьан единицаша лоархІаш продукци дукхагІа арахеца а 1968 шера планах лаьрхІачул 1 миллион сомал кІезигагІа боацача маьха мехкдаьтта промышленноста машинаши аппараташи, автогаражни оборудоваши, электрифицированни медицински инструменташ, тракторий прицепаш, кхы йола изделеш дукхагІа хьае а.

Республика энергетикаша декхар тІаьи пятилетка кхоалагІча шера халкъа боацам цахаддаш электрически тепловой энергеца Іалашбе, планал совгІа 50 млн. киловатт-сахьатал кІезигагІа йоацаш электроэнерги яккха а условни доагор 5000 тонн кходе а. Шу чакхдалалехьа хьалъергъя 360 километр совгІа электропередачай линеш.

Кхачан промышленноста предприятеша декхар тІаьц 1968 шерарча хьувкъамах йола юртбоахама продукташ чакхъяхара сезона тІехдика йийчаe, хьаеш йолча продукце дикал лакхъе а ассортимент шеръе а. Производства технологи аргаьккха тоаярен зехьа йоаш йола хІамаш кІезигъярех чотах планал совгІа 3 млн. сома маьха тайп-тайпара изделеш арахеца.

Яйгача, хьу чакхйоахача, моттигерча промышленноста а бахача наха цІагІа эша гІулакхаш деча а предприятей коллективаша белгалдаьд халкъо лeладу товараш дукхагІа хьадара, цар ассортимент шеръяра дикал товараш тІадерзадаь гІулакхаш. Шера планал совгІа арахецаргъя 885 эзар сома маьха продукци.

КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхоачаш а еш, быта служба болхлоша 1968 шера 17 процент дегІадоаладергда наха гІулакхаш деага, хІаьта юрташка бахача наха — 21 процент, деча гІулакхий тайпаш шердергда цІагІа эша гІулакхаш деча предприятей сето а, лакхъергъя балха культура.

Духхьал производстве балха боахача моттигашка къахьегамхошта дешi дола гІулакхаш тоадар духьа «Грознефть», «Грознефтехимзаводы» яхача объединенеша, «Грозэнерго» управлене, машинаьккъа Грозненски отделене, «Красный молот», «Электроинструмент», «Пищемаш», «Электроприбор», «Трансмаш», «ГАРО» яхача заводаша, кхыча промышленни предприятеша, хІаьта ниттa колхозаша а совхозаша а помещенеш лургъя цІагІа эша гІулакхаш деча мастерскеиштен приемни пункташтен лаьрхІа.

Паччахьалкхени кооперативни торговле болхлоша декхар тІаьц товарооборота план 20-гІа декабрь хьатІакхачалехьа кхоачашъе, бахача нахага планал совгІа 2 млн. сома маьха товараш дохка а бахача наха торгови гІулакхаш дара культура лакхъе а.

Пятилетка кхоалагІча шера Іилма - техникан проектно - конструкторски организацей коллективаша кхы а дукхагІа чІоагІдергда производственникашцара творчески доттагІал. «Грознефтехимзаводы» яхача объединене предприятей коллективашца цхьана Грозненски мехкдаьтта Іалама-техкама института Іилмахоша Іалашдергда цеолит йоалача кердача чІоагІа эффективни йолча катализатора промышленни парти хьаелга.

Къилбаседа - Кавказски мехкдаьтта Іилма-тохама институтеи ВНИИКанефтегаза филиален болхлой коллективаша мехкдаьтта доахача промышленноста предприятешта новкъостал дергда хІоаргеи тІехкІоаргеи скважинаш йоахача, керда гучадаьннача тІоанашка мел мехкдаьтта довл хьоахача.

Республика Іилман болхлоша промышленни предприятешта практически новкъостал дергда керда экономически реформа чакхъяккхара, Іилман ларда тІа віаштІехьбаьккха къахьегам юкъебоалабара.

ГІИШЛОШЪЕЧА ГІОЛЛА

ГІишлой - монтажни балхийн керттера объекташ болх бе йолаллийтарен шера план ханал хьалха — 28-ча декабре кхоачашъе. ЧуІе цІеноаш, школаш, больницаш, берий учрежденеш подрядни организацеша ераш а ниттa хозяйственни хьисапе ераш а хьалъяра ах шера план 1-гІа июль хьатІакхачале, хьеи шера план 1968 шера 7-гІа ноябрь хьатІакхачалехьеи кхоачашъе. Дерригга хьалде лаьрхІача чуІеча цІеноех 80 эзар квадратни метрал кІезигагІа доацараш йоаккхийча панелех хьалде.

ЛоархІаменгІара объекташ хьалъяь яха:

1-гІа сентябрь хьатІакхачалехьа — 6 школьни здани, цу даьхе ТІой-Юрта, Сержень-Юрта, Комсомольске, Октябрьске, Алхазурове, Гикало цІерагІча поселке;

7-гІа ноябрь хьатІакхачалехьа — Грозненски ацетонови заводе доакъарий концентраташ хьаю цех;

1-гІа октябрь хьатІакхачалехьа — 10 эзар квадратни метр йола парниково-теплични боахам;

III-ча квартале — подстанции Грознера Гудермесе йода 110 киловольт напряжени йола электропередачай линии;

IV-ча квартале — Серноводскерен Илсаререн юртбоахама техникумаш а статистически техникума дешара корпус а;

IV-ча квартале — яхача 50 эзар котама лаьрхІача Староюртовски птицефабрика хьалзада цигІа.

Хьайбаш чудоахкадергдола помещенеш, механически мастерскеш, зерноскладаш, кхы йола юртбоахама объекташ шоай ханнахьа эксплуатаце дІадуага Іалашде.

ТРАНСПОРТЕИ БУВЗАМЕИ ГІОЛЛА

Шера план машинаьккъа тІа гІолла мухьаш дІа-юха кхахьара боарама 27-гІа декабрь хьатІакхачалехьа кхоачашъе, планал совгІа 80 эзар тонн мухьаш тІадоттен дІадахьеи. Планал совгІа ехача вaгонех деинеи бийсанеи юкъера лаьрхІача локомотивийн вагонийн балха овсарле 0,2 процент лакхъе. 4000 тонн дизельни доагорн 400 эзар киловатт-сахьат электроэнергин кхое. Мухьаш дІа-юха кхахьарга дІабода мах 0,2 процент лохбе.

Автомобилашца мухьаш дІа-юха кхахьара шера план 28-гІа декабрь хьатІакхачалехьа кхоачашъе. Автомашинаш технически кийча хулгеи паркера араюлгеи лакхде, дІаухийта доагор-даьтташ 1,5 процент кІезигде, мухьаш дІа-юха увзарга дІабода мах 0,3 процент лохбе. Автомобильни транспорта болхлой къахьегама овсарле планови заданел 3 процент лакхъе.

Мухьаш тІадоттара - доассадара балхашта дІахо механизаци яра, кІиран дерригача деношка уж дикагІа віаштІехьдахара де дезар а даь, цу ларда тІа машинаьккъа вагонаш гобеадилга ехкхергда, автомобилехи кхы йола транспортни средствашехи пайда дикагІа эцалга Іалашдергда 1968 шера машинаьккъа Грозненски отделене, автотранспортни боахамий, промышленноста, гІишлошъеча, торговле предприятей, колхозий совхозий, снабженческосбытовой базай болхлоша.

Бувзаме гІолла доходий шера план 0,5 процент тІехкхоачашъе, къахьегама овсарле лакхъяра — 0,2 процент, телефонии бувзами радиотрансляционни сети дІахо дегІакхувла.

Машинаьккъа, автомобилий, фегарча транспорта, бувзама болхлоша даим тоергъя бахача наха гІулакх дара культура, юргабоахаш тоабергба транспортен бувзама средствайн болх.

ЮРТА БОАХАМЕ ГІОЛЛА

1968 шерах лаьтта лeладара культура лакха йола шу да. Іилманен толамагІа йолча опыташ кердла карагІдаьннараш, производстваха юкъекхахьара, хий дехкача лаьттаех, юртбоахама техникех пайда дикагІа эцара, минеральни органически удобренеши лакха хьувкъам телча сортех дола фуи шерра юкъекхахьара ларда тІа ялата культурай хьувкъам республике юкъера лаьрхІача хІара гектара тІара 21 центнерага кхоачаш айбе.

Хий дехкача лаьттай хІара гектара тІара доаккхаргда: гураха юча культурай ялат 30 — 35 центнерал цІезигагІа доацаш, хьажкІаш — 45 — 50 центнер, дуга — 40 центнер, шекара свекла — 300 — 350 центнер, бьацадаараш — 200 — 220 центнер.

Дерригга чудахьаш дола ялат 580 эзар тоннага дІакхоачаде. Паччахьалкхенга 150 эзар тоннал кІезигагІа доацаш ялат дохка. 1968-ча шера денз ерригача колхозашкеи совхозашкеи дІадуеш дола ялаташ массаньа а цхьатарра керттерча дакхе дІадуеча стандарта кхоалагІча класса районированни сортех долча, цІенагІча сортий лакхагІча репродукцейн категорейн фуца дІаде.

Балхаш тІехдика а дем 1-гІа март хьатІакхачалехьа тракторашта, ялаташ дІадуеча машинашта ремонт яь яккха, 1-гІа апрель хьатІакхачалехьа кхашка хий ухийта системаши гидротехнически гІирсаши цІендаь а ремонт яь а даха. БІаьстан юхье культураш дІаюргйолча хий дехкача лаьттай цхьаккха гектар хий чудолийташ хий дилланза ца йита.

БІаьстан юхье ялаташ дІадуеча хана трактораши автомашинаши шин сменах болх бара мел эш а хайна, цу гІулакха тоъал механизатораши шофераши кийчбе.

ТІехьа-тІадоагІача шерашка хьувкъам лакхбара 1968 шера ах пара хьисапе лаьттаина яь обработка шерра юкъекьолга, юкхош хоарцаелга Іалашде, предплужникаш йоаккача нохарашца мара лаьтта ца аха, комбинированни агрегаташца лаьтта дукхагІа аха. 1968 шера 15-гІа ноябрь хьатІакхачалехьа 1969 шера бІаьстан культураш дІаюргйола дерригга лаьтташ зиба аха: гураха дуъ ялаташ 20 октябрь хьатІакхачалехьа дІадийна даха. Минеральни удобренеш агрохимически картограммашка хьежжа тесса.

ХІанз хий дехкаш долча 3,5 эзар гектар лаьтташка 1968 шера планировка яь яккха, 5,5 эзар гектарал кІезигагІа доацача лаьтташка хий дехка керда участкаш хьалъе.

Юкъарча хьайбашта бизза кхоачамбала хургдолча боараме доакъараш дахара чІоагІа база віашагІйолла. Ерригача колхозашкеи совхозашкеи фермашта гонахьа доакъарий севообороташ хилийта, моша конвейер віашагІйоллилга Іалашде, віашагІъеш злако - бобови культураш дукхагІа дІае.

Эрий тІадаьннача доакъарех пайда дукхагІа эца, лоамий даьгІенашка доахан дукхагІеи дикагІеи доажадилга Іалашде.

Долаш долча доакъарех дикагІеи ийсагІеи пайда эцар духьа доахашка дІадехка доакъараш кийчду цехаш кийчъе.

Доахан кхабарен леладарен хьалаш фермашка тоадара, племенной балха боарам лакхбара, къахьегама механизаци яра, прогрессивни хьисапе из віаштІехьбаккхара а цунех мах телара а ларда тІа хьайбай продуктивность дІахо лакхъелга, хьайбай продукташ дукхагІа йоахилгеи кийчъелгеи, уж яхарга дІабода мах лохбелга Іалашде, хьайбай боахама дерригача доакъой болх рентабельно хулийталга Іалашдар духьа къовсам боаржабе.

Республика колхозашкеи совхозашкеи юкъера лаьрхІача хІара Іаттигара йоаккха шура 1950 килограммал кІезигагІа ца хилийта; хІара яххача котама тІехьара 128 фуъ гулде; хІара устагІанна тІера 4,1 килограмм тха даккха. ХІара 100 Іаттои дукхьашха дахкача шинарои 90 Іасилгал кІезигагІа доацаш Іьсий дергдолеи хІара бІаь жийно 100 Іахкарал кІезигагІа боацаш бергболеи гІулакх віаштІехьдаккха.

Хьайбай продуктай дерригга тайпаш кийчдара паччахьалкхен план бІарча хьанийцача ерригача республике, хІара районе, колхозо, совхозо ханал хьалха кхоачашъелга Іалашде. Паччахьалкхенга планал совгІа доахан дийна долаш эзача 1000 тонн дулх дохка, шура — 2000 тонн, фуаш — 2,0 млн., тха — 150 тонн.

ХАНАЛ ХЬАЛХА!

ТРАНСПОРТА, ГIИШЛОШЪЕЧА, ЮРТА БОАХАМА БОЛХЛОЙ

ДЕКХАРАШ

Хьайбай фермашкарча балха культура лаккхъе, юрта боахамерча хьайбашта искусственни осеменени яра гIулакх дIахо дегIадоаладелген эргадохаш тоаделгеx Iалашде, Iаьсийн Iулашта юкъе дахийта деза, ккыдола къона хьайбаши кхедеата тоаде. хьайбаш Iаьхара дусилгеn довш тIерадувлилгеn дIадаккха.

Хьайбаш леладеча фермашта комплексни механизаци яра гIулакхаш чаккдаха, хьайбай боахаме балха болча болхлошта дика производственни культурно - бытовойн хьалаш хилийта, укх шера 19 шурий ферма шин сменах болх белга Iалашде.

Юртбоахама культурай хьувкъами юкъарча хьайбай продуктивности лакхъелга, эрриген товарнин юртбоахама продукташ дуккагIа йоахилга вIаштIехьа а доаккхаш, продукци яккхарга дIабода мах планах лаьрхIачул 2 процентал кIезигагIа боацаш лохбар дукъа яхь йоаржае, къахьегама опсарле лаккхъе. ТIехьаюсаш йола колхозаши совхозаши 1968 шера рентабельнийчарех хилийта.

Районий юрта боахама къахьегамхоша укх тайпара декхараш тIаоц:

АЧХОЙ-МАРТАНА РАЙОН

Деррига гулдеш дола ялат 20 эзар тоннага дIакхоачаде, планах лаьрхIача 7200 тоннана меттел Даьхен амбарашка 7850 тонн ялат чутасса, хIара гектара тIара 20,8 центнер ялат чуда. Еррига йоаккхащ йола шура 5000 тоннага дIакхоачае, дулх — 1000 тоннага, фуаш — 1600 эзарнега дакхоачаде. ХIара Iаттагара юкъера лаьрхIача 1850 килограмм шура яккха, хIара яккача котама тIехьара 130 фуъ гулде, хIара устагIанна тIера 2,9 килограмм тха даккха.

Доахан дийна долаш эзача паччахьалкхенга планал совгIа 50 тонн дулх дохка, шура — 100 тонн, фуаш — 140 эзар.

ВЕДАНА РАЙОН

2 эзар тонн ялат даккха, планах лаьрхIача 50 тоннана меттел паччахьалкхенга 250 тонн ялат дохка. ХIара гектара тIара 18,0 центнерал кIезигагIа доацаш ялат чуда.

Еррига йоаккхаш йола шура 950 тоннага дIакхоачае, дулх — 220 тоннага, планал совгIа паччахьалкхенга 200 тонн шурий, 15 тонн дулха йохка.

ХIара 100 Iатто 90 Iаса, хIара 100 жийно 100 Iаьхар белга Iалашде; хIара Iаттагара 1200 килограмм шура яккха, доахайна деннен бийсаннен тIакхета дулх 450 граммага дIакхоачаде. 110 гектара тIа тхьамка, 160 гектара тIа новрий борз дIебе, хIара гектара тIара тхьамкий экъаца лордий 10 центнер гулъе а паччахьалкхенна 110 тонн тхьамкий белал дIадала а.

ГРОЗНЕНСКИ РАЙОН

ХIара гектара тIа 20 центнерал лохагIа боацаш ялата хьувкъам кхебелга вIаштIехьадаккха, деррига доаккхаш дола ялат 100 эзар тоннага дIакхоачаде. Паччахьалкхенга планах 23,5 эзар тонн дохка лаьр. хIа ялат 26 эзар тонн дохка, бьцалдараш планахчул 500 тонн дукхагIа дIадала. ТIера дIакъайлача дальтташкара доаха бьцалдараш 1700 тоннага дIакхоачаде планах лаьрхIача 1451 тоннана меттел, цу даькъе: помидораш — 15-гIа июль хьатIакхачалехьа 360 тонн; нарсаш ерригаш а лаьрхIача — 450 тонн, царех 1 июль хьатIакхачалехьа — 350 тонни гурахьа 1-гIа декабрь хьатIакхачалехьа 100 тонни; бетта дуа хорсамаш — 150 тонн, хоха-буц — 100 тонн, цу даькъе 75 тонн бIаьстан юхьен 25 тонн гурахьен; тайп-тайпара моша бьцаш — 75 тонн, цу даькъе бIаьстан юхье 65 тонни гурахьа 10 тонниц хьалха кхачача Дербентски сортах йола кебуц 600 тоннал кIезигагIа йоацаш. Паччахьалкхенга планал совгIа 500 тонн сомийн комарийн йохка.

ХIара кхоабача Iаттагара 2200 килограммал кIезигагIа йоацаш шура яккха, еррига йоаккхар 28,5 эзар тоннага дIакхоачае. Планах лаьрхIачул 400 тонн дукхагIа шура паччахьалкхенна дIаяла.

Деррига доаккхаш дола дулх 5200 тоннага дIакхоачаделга Iалашде, планал совгIа паччахьалкхенга 250 тонн дулх дохка. Деррига гулду фуаш 24 млн. хилийта а планал совгIа паччахьалкхенга 1 млн. фуъ дохка а.

ГУДЕРМЕССКИ РАЙОН

Деррига ялат 31000 тоннал кIезигагIа доацаш даккха, цу даькъе 7500 тонн дуга даккха.

ХIара гектара тIара 22 центнер ялат чуда, цу даькъе дуга — 40 центнер.

Планах 7500 тонн дохка дезача паччахьалкхенга 9850 тонн ялат дохка, цу даькъе дуга планах 2700 тонн дохка дезача 3500 тонн дохка.

ХIара кхоабача Iаттагара 1900 килограммал кIезигагIа йоацаш шура яккха. 100 Iаттан шинарах тIехьара 90 Iаса, хIара нана хьакхийна тIехьара 19 хурск хьалхее.

Хьайбаш дийна долаш эзача доаккха дулх 1286 тоннага дIакхоачаде, шура 5000 тоннага.

Планал совгIа паччахьалкхенга 50 тонн дулхи 200 тонн шурен йохка.

МАЛГIАБИКА РАЙОН

Деррига чуэца ялат 37000 тоннага дIакхоачаде, хIара гектара тIара 19,7 центнер чуэца. Планал совгIа паччахьалкхенга 3000 тонн ялат дохка, планал совгIа 200 тонн гидуаргаш йохка.

Еррига хьайоаккха шура 3260 тоннага, дулх 834 тоннага дIакхоачаеш алсамдаккха, планал совгIа паччахьалкхенга 50 тонн шура йохка, дулх — 95 тонн, хIара 100 Iатта тIехьара 95 Iаса, 100 жийна тIехьара 100 Iаьхар, 100 нана-хьакхийна тIехьара 1600 хурск хьалкхее.

НАДТЕРЕЧНИ РАЙОН

Деррига чудахьа ялат 43000 тоннага дIакхоачаде. Паччахьалкхенна 17500 тонн ялат дIадала, планах доагIар 13500 тонн мара доацача.

Планал совгIа паччахьалкхенна 55 тонн дулх, 160 тонн шура дIаяла. ХIара 100 Iатта тIехьара 85 Iаса хьалкхеде, 100 жийна тIехьара—100 Iаьхар. Цхьан устагIанна тIера 3 килограмм тха даккха. Юкъера лаьрхIача хIара кхоабача Iаттагара 2000 килограмм шура яккха.

НАЬСАРЕН РАЙОН

ХIара гектара тIара 21,4 центнерал кIезигагIа доацаш ялат чуда. Деррига хьадоаккхаш дола ялат 31000 тоннага дIакхоачаде, планах 15000 тонн ялат дIадала дезача паччахьалкхен амбарашка 16300 тонн ялат чутасса.

Еррига хьайоаккхаш йола шура 4890 тоннага дIакхоачае, дулх — 879 тоннага, планал совгIа паччахьалкхенга 100 тонн шурен 50 тонн дулхи дохка.

ХIара кхоабача Iаттагара 1850 килограмм шура яккха, устагIанна тIера 2,8 килограмм тха даккха, 100 Iаттан шинарах тIехьара 90 Iаса хьалкхеде, 100 жийна тIехьара 90 Iаьхар хьалкхебе.

НАУРСКИ РАЙОН

ХIара гектара тIара чуэца хьувкъам 19,2 центнерага дIакхоачабе. Планах 29800 тонн ялат даккха дезача 38000 тонн даккха а хIаьта планал совгIа паччахьалкхенга 1900 тонн ялат дохка а.

Планах 6575 тонн шура яккха эзача 7125 тонн шура яккха, дулх планах 3300 тонн даккха дезача — 3445 тонн даккха, фуаш планах 2490 эзар дIадала дезача 2740 эзар дIадала, тха планах 596 тонн даккха дезача 695 тонн даккха, комсаш планах 68660 тонн чуя эзача 71635 тонн чуя.

Планал совгIа паччахьалкхенга 865 тонн шура йохка, дулх — 100 тонн, фуаш — 350 эзар, тха — 70 тонн, комсаш — 2335 тонн.

ХIара бIаь Iатта, жийна, нана-хьакхийна тIехьара 95 Iаса, 105 Iаьхар, 1900 хурск хьалкхее. ХIара кхоабача Iаттагара 2500 килограммал кIезигагIа йоацаш шура яккха.

НОЖАЙ-ЮРТА РАЙОН

8000 тонн ялат даккха, Даьхенна 405 тонн ялат дIадала, планах доагIар 150 тонн мара йоацача. ХIера гектара тIара 16 центнерал кIезигагIа доацаш ялат чуда, 500 гектара тIа тхьамка дIаде. Хьалкхе а дь паччахьалкхенна 500 тонн тхьамка дIадала, хIара гектара тIара 300 сполометр сорго чуэца.

Еррига хьайоаккха шура 400 тоннага, дулх 430 тоннага дIакхоачаде. Планал совгIа паччахьалкхенга 30 тонн дулхи 30 тонн шурен йохка. 100 Iаттан шинарах тIехьара 90 Iаса хьалкхеде, 100 жийна тIехьара 80 Iаьхар хьалкхебе. Деннен буси хьайбашта тIакхета дулх 500 — 600 граммага дIакхоачаде.

СОВЕТСКИ РАЙОН

Планал совгIа паччахьалкхенга 100 тонн ялат, 34 тонн дулх, 80 тонн шура, 10 эзар фуъ, 30 центнер тха дохка.

Деррига хьадоаккха дулх 192 тоннага дIакхоачаде.

100 Iатта тIехьара 90 Iасен 100 жийна тIехьара 95 Iаьхари хьалкхебе.

ХIара кхоабача Iаттагара юкъера лаьрхIача 900 килограмм шура яккха, хьайбашта планах 380 грамм дулх тIакхета дезача деннен буси 450 грамм тIакхетийта. 85 гектара тIа тхьамка дIаде, 100 гектара тIа — сорго. Гектара тIара 12 центнер тхьамкен 820 сполометр сорген чуэца. Паччахьалкхенна 100 тоннал кIезигагIа доацаш тхьамка дIадала.

СУНЖЕНСКИ РАЙОН

Планал совгIа 12 эзар тонн ялат даккха, хIаьта деррига чуэца ялат 80 эзар тоннага дIакхоачаде. Даьхен амбарашка планах 20 эзар тонн ялат чутасса дезача 25 эзар тонн чутасса. ХIара гектара тIара 25,5 центнерал кIезигагIа доацаш ялат чуэца.

Кхоабача хIара Iаттагара юкъера лаьрхIача 2100 килограммал кIезигагIа йоацаш шура яккха. планах 16,6 эзар тонн шура яккха эзача 17,2 эзар тонн яккха, дулх 3,4 эзар тонн яккха эзача 3,7 эзар тонн даккха, фуаш 8,4 миллион гулде дезача 10,а миллион гулде. Планал совгIа паччахьалкхенга 300 тонн шура, 250 тонн дулх, 800 эзар фуъ дохка.

УРУС-МАРТАНА РАЙОН

27000 тоннага кхоачаш деррига ялат даккха, паччахьалкхенна планал совгIа 1500 тонн дIадала, хIара гектара тIара 22,4 центнерал кIезигагIа доацаш ялат чуда. Еррига хьайоаккха шура 7100 тоннага, дулх — 1375 тоннага, фуаш — 2200 эзарнега дIакхоачаде, хIаьта планал совгIа паччахьалкхенга 360 тонн шура, 20 тонн дулх, 50 эзар фуъ дохка. 100 Iаттан шинарах тIехьара 90 Iаса хьалкхеде. хIара нана-хьакхийна тIехьара 15 хурск хьалкхее, цхьан котамгара 110 фуъ гулде, кхоабача хIара Iаттагара 1650 килограмм шура яккха.

ШАЬЛА РАЙОН

ХIара гектара тIара 22 центнерал кIезигагIа доацаш ялат чуэца, деррига ялат 38000 тоннага дIакхоачаде, планал 11000 тонн ялат дIадала дезача Даьхенна 13000 тонн ялат дIадала. Планах 200 тонн тхьамка чуэца дезача 300 тонн чуэца, цхьан гектара тIара 18 центнер тхьамкий экъа лорд яккха.

Еррига хьайоаккха шура 8200 тоннага, дулх — 1800 тоннага, фуаш — 3850 эзарнега дIакхоачаде а. хIаьта планал совгIа паччахьалкхенга 180 тонн дулх, 100 тонн шура, 300 эзар фуъ дохка а.

ХIара кхоабача Iаттагара 1800 килограммал кIезигагIа йоацаш шура яккха, 100 Iаттан шинарах тIехьара 95 Iаса хьалкхеде, 100 нана-хьакхийна тIехьара 2000 хурск хьалкхее, котамгара 140 фуъ гулде.

ШЕЛКОВСКОЙ РАЙОН

38000 тонн ялат даккха, планах 4000 тонн ялат дохка дезача 7000 тонн дохка, комсаш — 1000 тонн е планал 2000 тонн дукхагIа. Шура, тха, кхьйола а хьайбай продукташ алсамъяха а планал совгIа паччахьалкхенга 30 тонн дулх, 700 тонн шура, 50 эзар фуъ, 138 тонн тха дохка а. ХIара гектара тIара 21 центнерал кIезигагIа доацаш ялат чуэца, дуга — 40 центнер, комсаш — 75 центнер.

Юкъера лаьрхIача кхоабача Iаттагара 2350 килограмм шура яккха, цхьан устагIанна тIера 4,3 килограмм тха даккха, 100 Iаттан шинарах тIехьара 90 Iаса хьалкхеде, 100 жийна тIехьара 105 Iаьхар хьалкхебе.

«СКОТООТКОРМ» ТРЕСТ

Деррига а 16500 центнер ялат даккха, хий ца деккача лаьттан хIара гектара тIара 190 центнер моша хьажкIаш чуэца, гектара тIара 25 центнер шерра - шера дIаеш бьцаш чуэца.

Чуоттадаь хьайбаш кхоабача 3300 тонн дулх даккха. цу даькъе хьайбаш кхоабача 2200 тонн. хьакхарч — 1100 тонн. Деннен буси хьайбашта 550 граммал кIезигагIа доацаш дулх тIакхетийта, кхьакхарчашта 500 грамм. 1968 шера дулха дIачутерга дийна долаш эзача 380 — 400 килограмм хулаш дола хьайбаш, цуща цхьана лакхерча кондицех дола хьайбаш 60 процент хургда, чуоттадаь доаттадеш цхьан хьайбанна 100 — 120 килограмм дулх тIакхетийтаргда, хьакхарчашта — 50 килограмм.

«ГРОЗВИНО» ЯХА ПРОИЗВОДСТВЕННО-СОВХОЗНИ ОБЪЕДИНЕНИ

1968 шера цхьан гектара тIара 58,2 центнерал кIезигагIа йоацаш комсаш чуэца.

Еррига а 75.000 тонн комсаш чуя, кийчъяра объем 80 эзар тоннага дIакхоачае. Комсий бешаний кийчхал, 3,5 миллион хьаьт тIа а догIаш дIадаккха, 420 гектар керда комсий бешанаш дIайогIа.

Планах лаьрхIача 28.400 тонна меттел 34.500 тонн ялат даккха. План 12.760 тонн йолаш 14.000 тонн ялат паччахьалкхенга дохка.

Паччахьалкхенга хьайбай продукташ йохкара план 1968 шера 15 декабрь тIакхоачаш кхоачашъе.

КОНСЕРВНИ ПРОМЫШЛЕННОСТА ТРЕСТ

Паччахьалкхенга планал совгIа бьцалдарий 500 тонн, сомийн комарийн 500 тонн, комсий 100 тонн йохка. ХIара гектара тIара бьцалдарий 180 центнер, сомийн комарийн 53 центнер, гурахьа дуача кIи 23 центнер чуя.

«СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» ОБЪЕДИНЕНИ

1968 шера производственни план 5 декабрь тIакхоачаш кхоачашъен производства объемаш 1967 шерарчул 10 процента алсамъялла Iалашден. Къахьегама механизаци яра, технологи дикагIа тоаяра, хьалхалатта опыт юкъекхахьара чотах къахьегама опсарле 4,5 процент лакхъе, продукцеи услугашкен дIаподар 1,8 процент лохде.

Болх бе йолалийтача Сунженски, Грозненски, Урус - Мартановски специализированни ремонтни предприятей проектни низаш 1968 шу чакхдоаллалехьа карадерзаде.

Хьайбаш леладеча фермашта механизаци яра балхий объем 1,5-зза алсамъяьккха: 20 коровника, 15 птичника, 13 телятника комплексни механизаци е. Хьайбаш леладеча фермашка доахан детта 100 установка, доакъар лела 110 лини, шие доаха 130 транспортер, 6100 автокийцелорг оттаь.

Товарооборота план 1968 шера 10 декабре тIакхоачаш кхоачашъе. Юрта боахама къастанца фондашта йизза реализаци е. Республика еррига колхозаши совхозаши царна эшаш болча материально - техническим средстваш «Сельхозтехника» низамашцен средствашцен централизованни тIакхахьарга яха — 1968 шерах хьалхарча из шера. Тоъараш колхозаш а централизованни а машена тIакхухьалга юкъекхахьара чотах колхозийн совхозийн бIаьнаш кIезигагIа боацаш автомобилаш Iалашон карадерзаде мукъамий.

ЯЛАТА ПРОДУКТАЙН КОМБИДОАКЪАРА ПРОМЫШЛЕННОСТЕИ УПРАВЛЕНИ

Комбидоакъараш дара шера план 1968 шера 20 декабрь тIакхоачаш кхоачашъен республика колхозаштеи совхозаштеи микродобавкашца дIадьхий даьча доакъарий планал совгIа 1000 тонн яле.

Сортех долен гибридни хьажкIий фу чакхдахара (докъадара калибровка яра) паччахьалкхен план 1968 шера 7 ноябрь тIакхоачаш кхоачашъен планал совгIа 800 тонн ен. ХьажкIийн ка болча ялатийн фу керттерча даькъе дIадера стандарта хьалхарча классагIа хургдолаш кийч а дь, цунна колхозаши совхозаши Iалашъе.

Ялат дIайийдеча предприятей техническим базана ремонт елга еххача ханел 10 ди хьалхагIа йистедаккха, билхий дикал лакха а йолаш.

Ялатий культураш кийчъю ха тIакхоачаш Слепцовски пункте 6,4 эзар тонн чухоша ши механизированни склад хьалъе.

Плиевски кхет дIайийдеча пунктен Гудермесски реалбазен керда ДСП-32 яха ялатий сушилкаш хьалъяра чотах ялаташ докъадара низ 1968 шера 1 июль тIакхоачаш 84 плановой тонн-сахьата алсамбаккха.

* * *

Республика къахьегамхоша, производственни заданеш кхоачашъяра тIагIертта къовсам а лоаттабеш, хьинаре даккъа лувцаргда шитта городаш, болхлой поселкаш, юрташара нах баха моттигаш тоаеча а кийчъеча а юкъе, предприятешка хьоахаме хьал увттадергда, хIаьта цу гIулакхо берийте къахьеген культурни салаIен аьттув бола хьалаш а хулийтаргда.

Промышленноста, гIишлошъеча, транспорта бувзама предприятей коллективаша тIаеш юрташкарча къахьегамхошта колхозно - совхозни производство айе, фермашта механизаци электрификаци е, хьайбай продуктивность лакхъе, юрташкара культурен быти тоае дIахо а мамогта шефски новкъостал лоатталдара декхар.

Нохч - ГIалгIай промышленноста, транспорта, гIишлошъеча, юрта къахьегамхоша лоалахарча вежарий республикай — Дагестана, Къилбаседа-ХIирийчен, Черсий - Балкхарой къахьегамхой тIахьех халкъа боахами культурен дIахо а айара, камахьа а йоалаш паччахьалкхен планаш кхоачашъяра, производства экономически эффективность хамогта лакхъяра социалистически яхь дIахо йодача хана а лоаттае.

Нохч - ГIалгIай АССР промышленноста, транспорта, гIишлоний, юрта боахама болхлоша, инженерно - технически болхлоша, гIулакхерча наха, дешара а проектно-тохкама а институтий Iилман болхлоша КПСС Ленински Централаьни Комитетаи Советски правительстванеи тешам лу пятилетка кхоалагIча шера плани 1968 шера тIайийна декхараши кхоачашдара деррига низаш, энанеш, опыт шоаш тIаухийтаргхалара.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ ДИЙЦАД НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ПРЕДПРИЯТЕЙ, КОЛХОЗИЙ, СОВХОЗИЙ ЮКЪАРЧА СОБРАНЕШКА, ОТРАСЛЕЙ АКТИВАШКА, 1968 ШЕРА 31 ЯНВАРЕ ПАРТИЙНО-БОАХАМА АКТИВА СОБРАНЕ.

СССР Герзашцарча Низий 50 шу дизарга

ПЕРЕКОПА ЮХХЕРЧА АРЕНАШКА

Шоай эрсий нежарашта уллув дIа а этта, граждански тIема фронташка Советий Iаьдал лоралеш хилар зварш бола полякаш. Царна юкъе хиннав Стефан Шпингер а. 14-ча дошлой дивизе бригадаех цхьанне военком а волаш, ЦхьоалагIча дошлой эскара мутIарашка тIом беш хиннав из.

Дешархошна теркалдайта АПН кепатох Варшаве арадувлача «Польское обозрение» яхача журнала тIа кепатехача С. Шпингера иэдаьча шийна дагаухарашцара цхьа дакъа.

...1920 шера 28 октябрь. ЦхьоалагIа дошлой эскар Днепра тIллачъ понтонни тIаь тIа гIолла тIехдоал. Операце кхоачашде лаьрхIар — ялат дувча къулбехьенна кхерам доаттабеча врангелевцашта хоадамболлаш йоаш хIама тохалга.

Хаоттам геттара во ба. Дара делх, дегIах чакхбувла шийла мух хьекх шаьрача дрз. Командарм Буденныйи эскара Реввоенсовета председатель Ворошилови, йист а ца хулаш, хих дошлоя тIех ницта бувл лакхача берда тIара хувш латт. ТIаь тIа — тха дивизе командир Александр Пархоменко. Полкаш вигь-ввъ улув а ваьшна мутIарегIа йолх.

Сийрдайоалаш латт. Боадонна юкъе гIолла хьагучаюлла йоалу юдьанцара мальха зIанараш. Нах сапаргIатагIа хила боал. ЦегIий аре лькхIе чубол тха дошлой бIу. Эскаровеш юханийслуш вIаштIехьъювл. Командираш уж тIема кийча хилар тохкаш ба: моастагIа, IIанзарчоа бIаргагуш вецe а, хьаши долчча минута дага доашцаш дукхьал вийсвала мегаш вз.

Лийташка урахттача хьадухьала эттар боккъала а дагара дардоаца сурт дар: дIа мел хьежача — массанахьа а тур гIа-буп мессел дукха говрий кортоши тIемахой дегIа-кепаши яр. Хоьора моастагIа воханергволча тхоай эскара IалаЬмате боккха ниц. Тхо — лаьрдIа ца ваълал хIана дал аьна дукхача тIемашка чIоагIвен, ва, герзах дика кийчвенна 18 эзар гаргта говр-баьрий ва.

Шаьха хетадалар сона: наита хинна хургьа-кх Сенкевича «Цӏерца а турца а» яхача шийн романа тIа йийца Хмельницке кIантий бирса отрадаш а. Са кхетам чу ессар се Сийлахь-йоккхача революце дIахара кхел дийх тийша болча турпалех тIема доакъашхо хиларах воккхий хайта уIла. Сайна хетадийнар бригада командира Рябышева дийнар аз. БIаргагора из а чIоагIа дог урахэтта хилар.

Тха 14-гIем кхы йиъя дивизи говраш тIа а аьIаш сихъенна къулба-малхбоалехьа йолх, крымски Чонгарски Перекопски перешейкашка тIагIортаи беш водача Врангела никъ хоалабе.

Гучадаьлар тхо долчара дIахо эттара гаргагIара нах баха моттиг — Отрада моастагIчуя кара йолга. Комдива дийхар 2-гIа бригада цигахьа чухоьхилга. Тха бригаданаш Iоча бригадаица приказ делар. Перекопски перешейкагахьа бодача наькъ тIа-уала нах баха вож пункт — населок Рождественка хьалапа.

Поседкана тIакхоачча моттигашка полкаша хьалуш тIаьра, хилча дIаледадара позиций, дукха гаьна йоацаш хиннача дIаенача моттиге тIа йоккхий тоашиш обраш. Тха тIом йалабе кийча да. МоастагIа дукха дьевалавзар. ХьайIаргадийр моалача йоккхийча тоший залжай кIуркилгаш, тхона юрапмель тIамохкаш. Це батареии а шоай аргIашна моастагIчоа етта. йолалу.

КIайгвардейцаша шоаш дошлоей бIу йоатгIаше а тIахец тхона. Из сихбенна тхона гаргахдачаш латт.

Цунна духьал тIахьеэн тха эскадронаш. Уж кхотаенна йолх, юххьанца чоабола гIа, тIаккха дехкаш. Дукха ка ялаеьа тха бригада шаккха а полк, тIакха еррига дикки а дирача тIема юкъе йода. ХIана шедар дошлой йухоаь кьоналчалхи царна тIом бе хоаш хилараха тийша да.

Цигга накъаьйар сона шьхьи хана позвански спортсмене айса безая тIа а баха Iомаеш хинна фехтовани. Тоньий тIема керттера бокъенаш а нигга яйзаяр сона. ХIаьта а 1920 шера цу октябрьски дийнахьа цига хийнача из кIезига тара дар-кх клубаш залашь «тIемашь»! Йраза, цул сонгIа тенча най́са етта хоаш а вар со.

МоастагIчуя мутIарашь аьнар, из тIехьашна воал кьаьрIайна бода къонналуш, латт. ТIом баьчара чIоагIа кIаьйдена а долаш моастагIа тхо. Цхьабакъда, тIемахой боккъала чIоагIа сапаргIата ба. Тха вIаштIехьайIьлар моастагIчоа тIехьашка баъара бола никъ хоадабе, цунна малхбоалехьарча къилбаседехьарен тIагIертамаш дерча тхоаш эскарашка цунна сеттам хIахо из хIалакхвен торо а хулийташ.

Иштта йозайнр оаха Врангела хержа йола массехк дошлой дивизи.

(АПН).

НАХА ДИКАГIА ГIУЛАКХАШ ДАРА

КПСС XXIII-ча съезда решеннешка, халкъа боахам дегIабоалабара пхе шера планех йолча съезда директивашка кьаьта хьахьекхаб вай мехка шерра коммунизм [illegible] къахьегамоштагIа эша гIулакхаш дагIа дерхIаме хилар.

Из тешал оаш, партеи правительстви решеннешка хьежна вIаштIехьбоах [illegible] болх № 4 йолча Грозненски горбыткомбината коллектива.

Комбината администраце, партийни профсоюзни организацеша тIа-тIа хукхагIа доархIам бу гIулакх дара культурен техникен тоалра, дечa гIулакхий бода́рш боккха бара, шар доахIаметIарча тайпашта еттаь план кхоачашъяра, къаьст - къаьстача наьха хIамаш тегара санна, иштта кога гIирс тоабара а.

Сийлаьь - йоккхача Октябрьски социалистически революце 50 шу хизара даха доагтIача тайпара накъадахара деррига халкъо лелаеча социалистически шоа юкъе а яха, керда техника юкъехкахьарен къахьегама оцарле дакхъарен, производстве кийса вIашагIйоллара. къона, хьинар дола специалисташ кулгалдеча гIулакхаш тIа ахийтара чотах юбилейни шера дика тоамаш лаьхаа коллективо, комбинат Шарча хьалйпача.

1967 шера еррига предукци арахецара план 108,9 процент кхоачашъяьй, керда кога гIирс арахецара — 123,6 процент, производственни тайпаех дола цIагIа эша гIулакхаш дара — 104,8 процент. Иштта кхоачашдьа норига техника - экономически хьокхамаш а: къахьегама оеарле лакхъяра, продукци арахецарга дIабаха мах лохбара, пайда бара, кхь́лараш.

Кхы а доккхагIа декхараш хьалхашка эттад коллективана 1968 шера кога гIирса ремонт ярех кордо бав хьабарех план соахкарчуя 19.7 процент тIакхетарпа хулаалешна.

1968 шера план кхоачашъярал бахача наха цу цIагIа эша гIулакхаш дарга тоадарон чакхъяха организационно - технически мероприятеш кийчъяьй комбината администраце. ХIаьта уж чакхъяхаро торо хулийтаргьа наха цIагIа эша гIулакхаш дукхагIа а диIкагIа а де, бахача наьха заказаш шоай хаанахьен лиеен кхоачашдеша Iалашпергаолаш йола мастерскейн приемни пунктийн найса система вIашагIйолла.

ГIулакхаца, культура йолаш хилара шоашхара хьокхаш а телаш. паччахьалкхен план кхоачашъеча хьинаре дакъа лаьцая 1967 шера план 115 процентагара 140 процентага кхоачашъяьча нж. А. Магомадова, Я. Азоина, А. Баженова, А. Хачатурова, Я. Шаулова, кхычар.

Сона хет, партийни профессионални организацей а еррига коллектива а ноккъостала комбината коллективо 1968 шера тхона хьалхашка латта декхараш а пятилетка кхоалагIча шера тIайина социалистически декхараш а сийлешна кхоачашдергда, аьна.

Х. РЕШИДОВ,
№ 4 йолча Горбыткомбината директор.

«ДТ-54» яхача тракторашта капитальни ремонт еш, тIехьатуьсача нечалоатен дейгора насосашта тракторни гидроагрегатаж юхаметтаустъеш я «Сельхозтехника» Пензенски вовальни отделене мастерскеш.

Кхашкара балхаш дIадолададалехьа 300 трактор тоаеь никха ларжIад коллективо. График тIехьа а юташ ду балхаш.

СУРТА ТIА: потоке доагора насосашта ремонт ю участок.

В. Кунова сурт.
ТАСС фотохроника.

КЛУБИ ОБЩЕСТВЕННОСТИ

Массехк шу да Ачхой-Мартана района Коатарой-Юртарча клуба заведующи Валаев Яхьи вола. Дика вIаштIехьбаьккхаб цо ший болх.

Юххьанца ше болх бе дIаволлаьча юкъейоалайир Л. Вахаева юрта общественность клуба болх тоабара. Шерагара шерага дукхагIа хул клуба актив. Укх шера кержача клуба совета юкъевоагIа ворхI саг, массане хьинаре дакъа лоаш цар болх тоабеча. Уж ба гIулакхера нах, юртбоахама болхлой. Совета хьалхара заседани йолаш хIара совета члена цхьанца гIулакх тIадиллар. Хьехархо волча Л. Эстамировна тIадиллар художественни самодеятельноста кружокашта кулгалделга, «Лермонтовский» совхоза № 3 йолча отделене управляющи волча И. Ибрагимова — клуба дIахьара массови болх вIаштIехьбоаккхилга, иштта кхы дIа. Дикка кайоал цар шоаш де лаьрхIа гIулакхаш чакхдала. Къахьегамхошна дага а бувлаш царна хоагIа хеттача тайпара ю цар моллаеIа культурно-массови мероприяти.

Совето шерра балха юкъеоа актив. Масала, школа хьехархой С. Карпова. Х. Асламбекова общественни хьисапе художественни самодеятельноста хоровой халхарен кружокашта кулгалдеш ба. ИтталгIча классе дешa ваьгIа Товсултанов Аьхьмад берий кинотеатра директор ва. МассагIа ва уж общественни хьисапе клуба вазаре хьинаре дакъа лоацаш. Доккха новкъостал ду царна партийни организаце секретара Х. Хажгериева. Клуба совета беррагача балла кулгалдеш ва из.

ХIанз ВЛКСМ 50 шу дузача денна, хетаь берий клуб хьелла кийчлуш ба цу клуба болхлой. Клубе хьелла ворхI шахматно-шашечни, кьонача натуралиста, берий художественни самодеятельноста кружокаш.

А. БАЛАШОВА.

ОПЫТ ЙОВЗИЙТАР

1967 шера СССР ВДНХ 311 дипло, дешe, борза медаль кхоачаяьй Эстоне юрта боахама къахьегамхошта — царна доккхий хIамаш карагIдувларах.

Юрта боахама карагIдиккинарах довза Эстоне ух вежарий республикашкара дукха а экскурсанташ. Шоай новкъостий опыт Iомае гIерт уж.

— Аххa 1967 шера а кхыча советски республикашкара дола 2500 сонгIа экскурсант хиннав тхашцига, — дийцар беьцовгIаш лелара института директора Ильмар Юриссона. — Тха дотташна хьалхарча аргIашна торкаллу оаха хьадаь «Куузику» яхача бIаьха тайпа. ХIана из культура хIалъюнай Балтийски бортагара Тайхача океанага кхаччалца. Тхогарча давненка диллача, чIоагIа хьукха «Куузику» дIаоача даьттех СССР-а 200 эзар сонгIа гектар хул.

Хьашшана чIоагIа теркалдеш да культурни даьгIенаш вIаштIехьъяхар, лаьрхIа дола лаьгташта оцача удобреней карташ уттадар, мелиоративни балхаш вIаштIехьдахар.

Иштта шерагара шерага чIоагIлуш хьалоагIа Эстоне Iалашхоштен юрта боахама практика юкъера бузамаш.

Тамара ТОМБЕРГ,
АПН корреспондент.

Хьаьшашта каIараш хьайийла Кавказски Минеральни Хишкарча деррига дуненна йоазаш йолча Ессентукерча курорта цхьаьнха цкьан уникцIенов дворецо. Цунах иллай «Октябра 50 шу» аха цIи. Санаторе шелаагIа аргIа болх бе йоаалийтарца укхаза цкьан ваннаш шоай унакцIене тоае йиш хургьа 350 сагага. СалоIарий гIулакхи кийча я башха - дика кийчъяь кабинеташ, бийша бада цIеноаш, сапаргIата холлаш. Iан бешара зизай хоа хьаде йоагIа, дога дича санна йола шоай тиъоеролгаш паргIатта йоаржаьй баьццарча пальмаша.

СУРТА ТIА: «Октябра 50 шерая цIерагIа йола санаторий.

М. Тарусова сурт.
ТАСС фотохроника.

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

МАШАРЕИ ДОТТАГIАЛЕИИ ДУХЬА

Дунеи шеррача общественносто укх деношка раьза хиина гIаийцар СССР Министрий Совета Председатела А. Н. Косыгина Индирчен Афганистанерчен доттагIала визитий итогаш. Советски Союзо цIаькха а дIахьекхар деррига мехкашцара дика лоалахоли вIаши пайдана дола бувзамаши чIоагIдара тIаберзабаь никъ ше леррагIа чакхбоахаш хилар.

Инде Премьер-Министра Индира Ганде лаикха мах бир дунея проблемаш машара наькъаца къестаеча Советски Союзо лоацача дакъа. Визит чакхйоалаш яьча советско-индийски коммюнике тIа белгалдаьккхадар, дунен халкъашта юкъера проблемаш, доазонийн территорейн хьакхехьаръярам а тIехьа, машаре переговораш ара наькъаца къестае езаш хилар. Индеи Советски Союзои хьакхайкадир Вьетнамера тIом дIахо а доаттабеш хиларца дувзаленна шоашка чIоагIа йоахкон сагота кхьаьча хилар, цхьаьна хьакхайкадир цар ДРВ-ена чуетта бомбаш соцчехка сопаьра шоаш тIехьа хилар.

Торговлеи дегIаахарей гIулакхашта Деле гулъенначча ООН-а шоллагIча конференце бахкача, дукха итташ долча дегIаухача мехкий викалашта бIаьргагу цхьана леладу советско-индийски советско-афгански гIулакхаш бокъонца цхьатаррарча боккъеех леладеча вIаши пайдана долча кердача тайпарча экономически гIулакхий хьокхам хилар. Инде паччахьалкхен дентелашен кепайоазонан цкъа санна, дукхахаза а хьакхайкадьа Советски Союзо йоккхий къамаш предприятеш, промышленноста кердадоакъош хьалдеча, мохк шийн лоIамен кхычарех тийша боацаши хулга чIоагIдара гIулакх хьадвача лоархIаме бола паччахьалкхен сектор дегIаккхулача доккха новкъостал дарах шоаш цунна чIоагIа баркал балаш хилар.

Афганистана а доккха новкъостал ду Советски Союзе къамаш экономика вIаштIехьъяккхара план чакхйоаккхача. Укх тIеххьарча шерашка советски специалистий новкъостала лоамашкен дьесача аренашкен бIаьш километраш наькъаш дехкад, хьалъяй промышленни предприятеш, гидроэлектростанцеш, ирригационни системаш, кхыяраш. Советски Союзаи Афганистанаи юкъера экономически гIулакхаш вIаши аьттув болча лаьрда тIа вIаштIехьдоах. Дукха ха йоацаш, масала, йилла яьпай Афганистанера хоагон Средни Азерча советски республикай промышленни предприятешка узайтаргдола газопровод.

Индеи Афганистанен общественносто чIоагIа раьза а хинна белгалдаьккх, А. Н. Косыгина визито империализманеи колониализманеи духьала доаттабеча къовсама фронт чIоагIъяра, дунен халкъашта юкъера кхохкам кIаьлдбара, массане а юкъара машари кхерамалеи чIоагIъяра аьттув боаккхаргхилар.

ВЬЕТНАМСКИ ПАТРИОТИЙ ТОЛАМАШ

Укх кIирагIа массехказа чIоагIгIем майрен хIама техай Къулбехьен Вьетнам мукъалкхара Къамаи фронта эскара доахъоша Сайгонерчен мехка дукхача кхыча городашкарчен американски интервенташта. Къулбехьен Вьетнаме бахача дукхача наха политически выступленеш а еш лийлар наступательни операцеш.

Цу дика вIаштIехьъяьхачен вIаши бувзам болчен операцей лоархIам IалаЬмате бокха ба. Эггара хьалха, цар кIалтIакхайсар кортамукъален Эскара ницкъ кхоачалуш доагIа яхаш американски пропагандо мел лийцар. Къамаи фронта эскара кердача наступлене тешал ду. Вьетнамера «котало гаргахоачаш латт» яхаш США официальни гIоьзараша дувцар корта боашаш хилара, аьнна хет «Нью-Йорк таймс» яхача газета. Къамаи фронта викала маалара. укх тIеххьарча деношка Къулбехьен Вьетнаме хиннача событеша хьакхьокх. кортамукъален Эскар йоккхий городаш, провинциальни центраш, американски бIуний стратегически базаш а тIехьа йолча еррига территоре тIа тIема операцеш коталонна чакхъяха могаргдолаш хилар. Къулбехьен Вьетнама патриотий толамо хьахьеккар, лоамашкен тIакхача хала йолча районашкен мара тIема операцеш лелае могаргдолаш бац кортамукъален Эскар яхаш американски тIема командоване дийцар хари хиннала.

«Вашингтон пост» яхача газето дувцачох, Сайгонерча хьалашо «гIайгIеи сагатои» кхоачаьй Вашингтоне, правительственни гIоаьрашкара хьал «чIоагIа бухь чубаха» да.

«АЬРДАГIА, КХЕТАМЦА ЙОАЦА АВАНТЮРА»

Корейски Халкъа-Демократически Республика территориальни хишкара шоай къоал а тIехьа лийца американски провокатораш дер йове гIертар. Цхьан оагIорахьара, американски дипломате сихъенна вIашагIкелдар моттийта Кхерамзлен Советага дохьийта кхайкарал. Вокх оагIорахьара, тIема истери шерьа йийлоар Пентагон, Кхерамлен Совета членашта шиз тIабахьар духьа. Японски ферми тIарча американски кемаша КНДР духьаларча тIема цхьаьгаш гучаьльар. ХIаьта Вашингтоне шш аьлча санна сиха решени тIаийцар тIема-форлеи тIема-оагарчен иизий резервисташ тIахьехара хьакъехьа.

Цхьабакъда, е дипломатически маневраша а, е героа ниц тойта гIертаро а новкъостал даьпар американски правительствойна беххоеэхаю уеча керта тIара унахцIена чу тIа биллара.

Корее районера хьал боккъонца кхохкалеш дола хьасташ да мехка къулбехьара дакъа дIалаьца доаттаду герзашцара низаш шоай доалдхьа долаш йолча ВIашагIкхийттача Штаташа леладу гIулакхаш. Цухьал из бахьан долаш белгалдаьккхар советски викало Кхерамзлен Совете, нагахьа санна Къулбехьен Кореерча американски оккупанташа леладу кхераме гIулакхаш юза ца сощайя, событеша, белгьа, керда тIом хьарга, ГаьпарчIа Малхбоалеера хьал кхы а вочча лакка тарлуш хилар.

Машара тIехьалаттарама, вог-уйза цIена долар мел болча американцашта ходдамболлаш бехке ю КНДР-ена духьалара Пентагонеи ЦРУ-и провокаци. Цар дIадех уж тайпа акташ тIехьагIа хургIоаш дола гIулакхаш чакхдоахилга.

ТIЕМА ДУХЬАЛА КЪОВСАМ ЛОАТТАБЕРАШ КХЕРАБЕРГБАЦ

ВIашагIкхийттача Штатий авантюристически никъ бехке беш бола беррига цIенача дагара американцаш кхерабе гIерт американски правительства. Духьал президента Джонсона не указани а ейна суде беннаб Вьетнамерча тIема духьала хьинаре къовсам доаттабераш — деррига дунеина вовзаш вола берий лор Спок, Iилмахо Раскин, писатель Гудман, священник Коффин, аспирант Фербер.

Беррагача мехка шерра ега протестанца цхьана Бостоне 29-ча январе юххьанца цаьара дувцаш дар Спокен цуи новкъостий «дов». Цхьан цхьа минута заседани цIчул тIехьагIа решени тIаийцар процесс 50 ди яьлча хIайоле аьна. Цхьабакъда, хIаьале а бIаргагуш из, американски реакци, машара аьлча, царна суд е кийчъенна хилар а царех хIаранена пабахта яхха пхи шу хан 10 эзар доллар гIуда тоэар кхерал болаш хилар а. Цу тIа а, толлача гIоьзараша кхайлахьаш Спока политически процесс шоашта машара аьлча Вьетнамерча тIема духьалара оазаш мехка юхадаьра. Джонсона правительства кхетамца боаначча наькъа раьза боаца американцаш кхерабара шоашта эшаш хилар.

США конгрессе хIанз кийчъеш латт прогрессивни низаш юзатохар сула-полицейски Iадаланта шерра полномочеш луш болa законопроект. Белгьа аьлча, паччахьалкхен учрежденешкен военни предприятешкен болх байтаргбоацаш ба «коммунистически» а аьнна хьекхайкаьча организацешта юкъера 90 ди далалехьа хьа на бахнача американцашна. Кердача бюджета тIа цIакха а на хьокхалача тайпара дукхе ахча хьожадалаь американски охранка — ФБР-а гIулакхашта а хIаьта иштта аькхий ведомства штаташ шерьара а.

ДЕЛЕРА ТОРГОВИ КОНФЕРЕНЦИ

Февраль бетта хьалхарча дийнахьа Деле болх дIаболабир дунен халкъашта юкъерча торговлеи экономически дегIаахарен проблемашта хеттаьча ООН-а конференце. ХIанз шоллагIа хул из тайпа конференци. Хьалхара конференци 1964 шера июнь бетта Женеве хилар. Цу хана белгалбир дунен халкъашта юкъерча торговли гIулакхийн торговли политикай кертера принципаш. Цу принципашца лерхIар, белгьа аьлча, индустриальни аграрни мехкашта юкъера а хIаьта иштта тайп-тайпара социальни экономически строй йолча паччахьалкхенашта юкъера а торговли шерьелга да.

Арахьара торговли, хIанз дунен халкъашта юкъе кийсденнача тайпара къахьегам бекъабалар теркалдича, дукха мехкаш экономически дегIадахкара боккхача лоархIаме я. Цунна тешал ду деррига дунен тIара предукце экспорт цхьана лаьрхIача 1958 шера дена 1966 шерага кхаччалца шоаш дукхагIа хинна а маьхага диллача хIанз 200 миллиард доллараш тIехьаьнна а хиларо. Цхьабакъда, дунен халкъашта юкъерча торговле дакъе хIанз а ца къоастадалаш дешара из дIахо шерьяра наькъа тIара дукхьалеваш. Делийски конференце дакъа лоацача 130 мехка викалий цига бетта хIанз бац аьлла болх беча юкъа дунна дезарда дунен торговли дегIаяккхар духьа чакхдоахаргдола гIулакхаш.

Къаьсета вочча хьала тIа а деррига дунен тIа бахача наькха кхаьдаькъах ши дакъа мах бахаш долча экономически кIезига дегIалаьхкача мехкий группа. Дунен халкъашта юкъерча торговле цар лоаца дакъа кхьгчарчуьнца найсдича кIезигденнад. Масала, нагахьа санна 1953 шера кIезига дегIалаьхкача мехкашта доагIача дакъа дунен экспортах 27 процент кхоачаш хиннале, 1966 шера 19 процент мара дацар из дакъа.

Малара аьлча, кхоачашъяйча юс тайп-тайпара социально - экономически системаш йолаш долча мехкашта юкъера торговли бувзамаш шерлара хьакъехьара женевски конференце рекомендацеш.

Делера конференци, йоах цуига хоржаал дунн яьнийтача СССР Министрий Совета Председателя А. Н. Косыгина телеграмма тIа, паччахьалкхенашта юкъе цхьатаррарча боккъонехи вIаши пайдана долча оагIорахьен цхьана леладу гIулакхаш, цар социально - экономически строй мичча бесса яле а, шерлара кердa низаш тIагIалайийта. дунен халкъашта юкъерча торговле дискриминацеш лелаеш йола айпера систама дIаяккхара, дIаяхача хана тIалаьттача колониальни зоалагара тIехьаленна йиса халонаш эшаяра, дунен халкъашта юкъерча монополистически капитало чакхйоахача колониализма политикана никъ хоадабе безаш я».

Г. ШИШКИН,
В. КУЗНЕЦОВ.
(ТАСС).

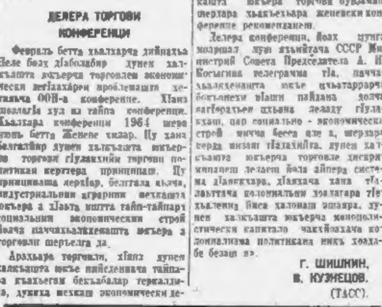

ВIашагIкхийтта IарбиЙ Республика Калуш доака хий бе долла, сийлахьдоккха Нил шийн кардалерзаде дийрхIача IарбиЙ халкъа бIаьшеренашка дагалаьттар кхоачашхинав. Советски Союза новкъосталца кхоачашъеш а низ бола Асуански гидроэнергетически комплекс хьаьъяра проект. Хьалъеш латтача электростанце шера 10 миллиард киловатт , сахьат энерги йоаккхаргьа, е хIанз цу мехка болх беш йолча еррига станцеша дувул шоаза хIана цу аьнна дукхагIа.

ХIанзале болх беш я хьалхара йиъ агрегат. ВIашагIйохкаш латт укх шера болх бе йолайолийтаргIолаш йола шкелагIен аьлкагIен турбинаш.

Къамах йола кадраш кийчъя шоала а хиина дIаьттий Асуан ОАР-а. Советски специалисташа новкъостал а деш, къахьегарий эскара юкъебахаб эзараш квалифицированни балхлойн мастераш.

СУРТА ТIА: вIашагIйоллаш кийчъеш я гидроузла аьлкагIа турбина.

В. Соболева сурт.
ТАСС фотохроника.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллех Грозней йоачаш а йоашаш, хувцалуш моркхаш хургьа, малхбоалехьара гIаьххьа мух хьекхаргба, къилбаседа - малхбоален районашка чIоагIа мух хьекхаргба, температура республике гIолла 2 градус шелалгара 3 градус йIоахалга кхоачаш, Грозне 2 градус шелалгара 0 градусага кхоачаш хургьа.

7-чеи 8-чеи феврале юкъ-юкъе тIера а юлаш, моркхаш хургьа, цхьайолча моттигашка лоадам [illegible] йоачаш хургьа, малхбоалехьара лакъаза лаьгIа, тIаккха гIаьххьа мух хьекхаргба, температура буйсаниа 4—9 градус шелал, дийнахьа 1 градус шелалгара 3 градус йIоахалга кхоачаш хургьа.

Метеостанци.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ЛАДУВГIА, ХЬАЖА

РАДИО

6 февраль, ШИНАРА.

8.45 — «Чераий - Балхарой» яха Бало ва симфонически поэма. 8.45 — «Дошло Магометов Т» (нохчий меттала). 16.03 — «Къона тIехье» (гIалгIай меттала). 16.30 — «РадиоладувгIархой кисьмоех» (гIалгIай меттала). 17.00 — Нохч-ГIалгIай эшараш. 17.30 — «Тха индустриальни край». 17.45 — «Тха микрофона хьалхашка» (нохчий меттала).

7 февраль, КХАЬРА.

8.25 — «Вай Армех илли оал». Концерт. 8.45 — «ДегIадоагIа мехкаш дунен торговле» (нохчий меттала). Беседа. 16.05 — «ДоттагIаль» — лакхерча классерча дешархошта. 16.30 — «ГIорбеаша бовзаш болча цаькха вахар» (гIалгIай меттала). 17.00 — Концерт. 17.30 — «Къонал» (нохчий меттала).

ТЕЛЕВИДЕНИ

6 февраль, ШИНАРА: 16.55 — Передачи программа. 17.00 — Интервидени. Iаии Олимпийски ловзарий торжественни хьеелдар. (Ц. Т.). 18.30 — Телевизионни кардаран (нохчий меттала). 18.45 — «Юрта лохар» (нохчий меттала). 19.15 — Киножурнал. 19.25 — Нохч - ГIалгIай хIамзара эшараш (халкъара эшараш). 19.55 — Вераптa боле фильм (нохчий меттала болххх). 20.05 — Телевизионни кердаларчаш. 20.15 — «На зачарованных плесах» яха киноочерк. 20.35 — «Сайре» кагарнхой телевизионни клуб (нохчий меттала). 21.30 — Интервидени. «Знание» яха Iилма - познавательни (программа (Ц. Т.). 22.15 — Развлекательни программа. 22.45 — Тоpонаш (Ц. Т.). 23.00 — Интервидене. «Iаии Олимпийски ловзарашка» хоккей. Финляндия — Норвеги матче СССР котьвцилав. (Ц. Т.).

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора—3-44-08; редактора зам.—3-20-11; бехктохкана секретара—3-34-38; партийни вахара, культуреи, промышленностеи отделий—3-42-30; юрта боахамеи письмой отделий—3-42-29.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-38; зам. редактора—3-20-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-29.

«Грозненский рабочий» издательстви типографи. Революце проспект, 7/84.

Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

СФ05026. Заказ № 555.